

Lord of the universe, who reigned before anything was created — at the time when by His will all things were made, then was His name proclaimed King. And after all things shall cease to be, the Awesome One will reign alone. He was, He is, and He shall be in glory. He is one, and there is no other to compare to Him, to consort with Him. Without beginning, without end, power and dominion belong to Him. He is my God and my ever-living Redeemer, the strength of my lot in time of distress. He is my banner and my refuge, my portion on the day I call. Into His hand I entrust my spirit, when I sleep and when I wake. And with my soul, my body too, the Lord is with me, I shall not fear.

On a day when Tachnun is not said, the following paragraph is omitted.

Our God and God of our fathers, remember us favorably before You, and be mindful of us for deliverance and mercy from the primeval, most supernal heavens. Remember in our behalf, Lord our God, the love of the Patriarchs, Abraham, Isaac and Israel Your servants, and the Covenant, the lovingkindness and the vow which You have sworn to Abraham our father on Mount Moriah; and the *akedah*, the binding of his son Isaac upon the altar, as it is written in Your Torah:

And it was after these events, that God tested Abraham, and said to him, "Abraham," and he answered, "Here I am." And He said, "Take

1. See p. 71, infra

אֲדוֹן עוֹלָם אִישׁר מֶלֶךְ, בְּמִרְם כָּל
 יִצְוֹר נִבְרָא. לַעֲת נַעֲשֶׂה בְּהַפְעוּז
 כָּל אֵיזִי מֶלֶךְ שַׁמַּי נִבְרָא. וְאַחֲרֵי
 כָּל־לֹאֵת הַמֶּלֶךְ, לְכַדוֹ יִמְלֹךְ נִזְרָא.
 וְהוּא הָיָה וְהוּא הָיָה, וְהוּא יְהִיָּה
 בְּהַפְאָרָה. וְהוּא אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי,
 לְהַמְשִׁיל לֹל־דְּהַבְּיָרָה. כָּל־רֵאשִׁית
 כְּרִי־תְכֵלֵת, וְלֹז הַעֲזָוְהַמְשַׁרָּה. וְהוּא
 אֵלֵי וְהוּא גֵּאֲלִי, וְצוּר־הַבְּרִי כַּעֲת־צִרָה.
 וְהוּא נֶסֶף וּמְנוּס לִי, מִנֵּת כּוֹסֵי כּוֹיִם
 אֶבְרָא. בְּיַד אֶפְקִיד רוּחִי, כַּעֲת־אִישׁ
 וְיִאֲעִירָהּ. וְעַם רוּחִי גִוְרָתִי, יִי־לִי וְלֵא
 אִירָא:

גוים סליון מומרים חתונן מין מומרים יוד :

אֲלֹהֵינוּ וְאֵלֵינוּ אֲבוֹתֵינוּ, יָבִרְנוּ בְּנִפְרֹזִין שׁוֹב לְתַנְיָהּ, וְתַבְּרָנוּ בְּתַקְרָהּ, לְשׁוּעָה
 וְהַמְסִים מְלִישָׁמֵי שָׁמַי קִדְּם, וְחֶכְרֵנוּ יִי אֲלֹהֵינוּ אֶהְבֵּהּ הַפְּרָמְלוּעִים
 אֲבֹתֵנוּ: יָצָק וְיִשְׁרָאֵל עֲבָדֶיךָ, וְאֵת הַפְּרִיָּה וְאֵת הַחֶסֶד, וְאֵת הַשְׁבוּעָה
 עַל־שִׁקְעָה לְאַבְרָהָם אֲבִינוּ כְּבֵר הַמְּזוּרָה, וְאֵת הַעֲקִידָה שְׁעָבֵד אֵת יְהוָה:
 כְּעוֹ עַל־פְּנֵי הַמִּזְבֵּחַ, כְּפָרְחֹב בְּחֻרְתָּךְ:

וְיָרִי אַתָּה הַיְּבָרִים הָאֵלֶּה, וְהִאֲלֹהִים נֶסֶף אֵת אֲבֹתֵנוּ
 וְיִאֲמָר אֵלֵינוּ אֲבֹתֵנוּ וְיִאֲמָר רַגְלֵנוּ: וְיִאֲמָר כָּח נֶאֱמָ

מא

ותיא א בראשית כב

1

your son, your only son, whom you love, Isaac, and go to the land of Moriah, and offer him there as a burnt-offering on one of the mountains which I will tell you." Abraham rose early in the morning, saddled his donkey, and took with him his two attendants and Isaac his son; he chopped wood for the offering and set out for the place of which God had told him. On the third day, Abraham looked up and saw the place from afar. Abraham said to his attendants, "You stay here with the donkey, and I and the lad will go yonder; we will prostrate ourselves [before God] and then return to you." Abraham took the wood for the offering and put it on Isaac his son, and he took in his hand the fire and the knife; and the two walked on together. Then Isaac spoke to Abraham his father and said, "My father;" and he answered, "Here I am, my son." And he said, "Here are the fire and the wood, but where is the lamb for the burnt-offering?" Abraham answered, "God will provide for Himself the lamb for the burnt-offering, my son," and the two walked on together. They reached the place of which God had told him, and Abraham built an altar there, arranged the wood, bound Isaac his son, and placed him on the altar upon the wood. Then Abraham stretched forth his hand, and took the knife to slaughter his son. But an Angel of the Lord called to him from heaven and said, "Abraham! Abraham!" And he answered, "Here I am." And he said, "Do not lay your hand upon the lad, nor do anything to him; for now I know that you are a God-fearing man, since you have not withheld your son, your only son, from Me." Thereafter, Abraham looked up and saw a ram caught in the thicket by its horns; and Abraham went and took the ram and offered it as a burnt-offering instead of his son. And Abraham called the name of the place "The Lord Will See," as

את בנה את יחידך אשר אהבת את יצחק, וליד קד אל ארץ המורה, והעלהו שם לעלה על אהר ההרם, אשר אמר אליך: וישכם אברהם כבקר, ויחבש את רמלו ויקח את שני נערי אהו ואת יצחק בנו, ויכעו עצי עלה ויקטו ויבדו את המקום אשר אמר לו האלהים: כיום השלישי וישא אברהם את עינו, וירא את המקום מרחוק; ויאמר אברהם אל נערו ישבו לכם שם עם התמור, ואני והנער נלכה עד כה, ונשתחוו ונשוקה אליכם: ויקח אברהם את עצי העלה וישם על יצחק בנו ויקח קידו את האש ואת המאכלת, וילכו שניהם יחדו: ויאמר יצחק אל אברהם אבי ויאמר אבי, ויאמר הנני בני, ויאמר הנני האש והעצים ואיה השנה לעלה: ויאמר אברהם אלהים ראח לו השנה לעלה בני, וילכו שניהם יחדו: ויקחו אל המקום אשר אמר לו האלהים, ויבן שם אברהם את המורה, ויערף את העצים: וישלח אברהם את ידו ויקח את המאכלת, לשחוט את בנו: ויקרא אליו מלאך יי מן השמים ויאמר אברהם אברהם, ויאמר הנני: ויאמר אל השלח ידך אל הנער, ואל תעש לו מאומה, כי עתה ידעתי כי ירא אלהים אותה, ולא חשבת את בנה את יחידך מפני: וישא אברהם את עינו וירא והנה איל, אחר נאחזו כפקה בקרני, וילך אברהם ויקח את האיל, ויעלהו לעלה תחת בנו: ויקרא אברהם שם המקום ההוא, "יהוה ראש".

it is referred to this day, "On the mount where the Lord shall reveal Himself." An angel of the Lord called to Abraham a second time from heaven, and said, "By Myself have I sworn, says the Lord, because you have done this and have not withheld your son, your only son, I will greatly bless you and make your descendants as numerous as the stars in heaven and as the sand on the seashore; and your descendants shall inherit the gates of their enemies. And all the nations of the earth shall bless themselves by your descendants, because you have obeyed My voice." Abraham then returned to his attendants, and they rose and went together to Beer-Sheva; and Abraham lived in Beer-Sheva.¹

On a day when Tachnun is not said, the following paragraph is omitted.

Sovereign of the universe! Just as Abraham our father suppressed his compassion for his only son to do Your will with his whole heart, so may Your compassion suppress Your wrath against us; and may Your mercy prevail over Your attribute of stern justice. Act towards us, Lord our God, with the attributes of kindness and compassion, and deal with us leniently. In Your great goodness, let Your fierce anger turn away from Your people, from Your city, from Your land, and from Your heritage. Fulfill for us, Lord our God, the promise which You have made to us in Your Torah through Moses Your servant in Your glorious Name, as it is said: I will remember My covenant with Jacob; also My covenant with Isaac, and also My covenant with Abraham will I remember; and I will remember the land.² And it is said: Yet, even then, when they are in the land of their enemies, I will not abhor them nor spurn them so as to destroy them and annul My covenant with them; for I am the Lord their God.³ And it is said: I will remember in their favor the covenant with their ancestors, whom I took out of the land of Egypt, before the eyes of the nations, to be their God; I am the Lord.⁴ And it is said: The Lord your God will return your exiles and have compassion upon you, and will again gather you from all the nations where the Lord your God has scattered you. Even if your dispersed will be at the furthest parts of the world, from there the Lord your God will gather you, and from there He will fetch you. And the Lord your God will bring you into the land which your forefathers inherited and you shall inherit it; and He will do good to you and increase your numbers above your forefathers.⁵ And it is said: Lord, be gracious to us, for we put our hope in You; be our strength every morning, our salvation also in time of distress.⁶ And it is said: It is a time of trouble for Jacob, but he shall be delivered from it.⁷ And it is said: In all their affliction He is afflicted, and the angel of His presence saved them; in His love and in His pity He redeemed them, and bore them and carried them forever.⁸ And it is said: Who is a God like You, who pardons iniquity and forgives transgression for the remnant of His heritage? He does not maintain His wrath forever, for He desires [to do] kindness. He will again show us mercy, He will suppress our iniquities; and You will cast all their sins into the depth of the sea. Show faithfulness to Jacob, kindness to Abraham, which You have sworn to our fathers from the days of

1. Genesis 22:1-19. 2. Leviticus 26:42. 3. Ibid. 26:44. 4. Ibid. 26:45. 5. Deuteronomy 30:3-5. 6. Isaiah 33:2. 7. Jeremiah 30:7. 8. Isaiah 63:9.

יְאֹמֵר הַיּוֹם, בְּרַח יי יְיָ אֱלֹהֵינוּ: וַיִּקְרָא מְלֹאךְ יי אֵלַי אֲבֹרְתָם אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֵת הַדְּבָר הַזֶּה, וְיֵאמֶר, כִּי נִשְׁבַּעְתָּנִי נְאֻם יי, כִּי יֵעָן וְיִחַדְדָּהּ: כִּי בָרַךְ אֲבֹרְתְךָ, וְהִרְבֵּה אֲרֻכָּה אֵת בְּנֵיךָ אֵת פְּלוּכְבֵּי הַשָּׁמַיִם וְכֹחוֹי אֲשֶׁר עַל שַׁפְּתַי הַיּוֹם, וַיִּשַׁע וַיַּעֲדֵךְ אֵת אֲשֶׁר אֲמַעֲתָ בְּקוֹלִי: וַיִּשָּׁב אֲבֹרְתָם אֵלַי נְעֻרָי, וַיִּקְמוּ וַיִּלְכּוּ וַיַּחֲזִי אֵלַי כַּאֲרָ שָׁבַע, וַיִּשָּׁב אֲבֹרְתָם כַּמְלֹאךְ שָׁבַע:

יום שאין תומרים רחמים לוין תומרים יח:

וַיִּחַדְדָּהּ עַל קוֹדְשֵׁיךָ, וְהִתְנַחַם עָמָּנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בְּפָנֶיךָ הַתְּחַדָּד וּבְמִצַּח הַרְחִמָנוּ וְהִקְנַם לָנוּ לְפָנֶיךָ מְשֹׁרֵת הַיּוֹזֵן, וּבְסוּפֵךָ הַנְּחַדָּד לְשׁוֹב חֲדָן אֲפֻךְ מַעֲפֹךְ וּבְמַעֲרֹךְ מַצֵּיחֵךְ וּבְתַחֲלֻקָּה, וְקָם לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ אֵת הַדְּבָר שֶׁהַבְּרִיתֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ, עַל יְדֵי מַלְשָׁה עֲבָרָה כַּפִּי בְּבִרְךָ פְּאֻמוֹ. וְתִקְרֵי אֵת פְּרִיחֵי יַעֲקֹב, וְאֵת אֵת פְּרִיחֵי אֲבֹרְתָם אֲפֹרְ וְהִזְרִיז אֲפֹרְ: וְנִאֲמַר, וְלֹא נִסַּם וְאֵת פְּרִיחֵי אֲבֹרְתָם, לֹא מֵאֲבֹתָיִם לֹא גְעֻלָּתָם לְכַלְתָּם, לְתַפֵּר הַפְּרִיחֵי אֲתָם כִּי אֵינִי יי אֱלֹהֵיכֶם: וְנִאֲמַר, וְנִקְרַח לָנוּ בְּרַח רֵאשִׁינֵים, וְאֲשֶׁר הִזְרִיחֵנוּ אֲתָם מִצְרַיִם, לְעַיִי הַנּוֹעִים לְחַיִּים לָנוּ לְאֵלֵינוּ אֵינִי יי: וְנִאֲמַר, וְאֵשֶׁר יי אֱלֹהֵיךָ שָׁמַר: אֵם יִהְיֶה נִבְרָחַךְ וְהִחַמְךָ, וְאֵשֶׁר נִקְבְּלָךְ בְּפִי הַתְּשׁוּבָה, וְאֵשֶׁר וּבְשִׁים יִפְתָּהּ: וְהַבְּרִיחֵךְ יי אֱלֹהֵיךָ אֵל הַאֲרָץ אֲשֶׁר יִרְשֶׁוּ אֲבֹתֶיךָ, וְהַשְׁתַּחֲוֶה וְהִרְבֵּהךָ וְהִרְבֵּהךָ מֵאֲבֹתֶיךָ: וְנִאֲמַר, יי תִּקְנֵנוּ לָךְ קִינֵנוּ תְּהֵי לְעֵינֵינוּ אֵת יִשׁוּעָתְךָ בְּעֵת צָרָה הִיא לְיַעֲקֹב, וּבְמַחְשֶׁהוּ יִשְׁעֵי: וְנִאֲמַר, בְּכָל צָרָתָם לֹא צָר, וּבְמַלְאָה פְּנֵי הַיְשׁוּעָה, כַּאֲרֻכְבֹת וּבְהִמְלִיחֹת דְּוֹא גְאֻלָּם, וְהַתְּפִלָּה וְהַשְׁאֵא כֹל יְמֵי עוֹלָם: וְנִאֲמַר, כִּי אֵל כַּמְלֹךְ נִשְׂאֵן עֵז וְעֵבֶר עַל פְּשָׁעֵי, לְיִשְׂרָאֵל נְחֻלָּתוֹ, לֹא הִחְזִיק לְעַד אַפּוֹ, כִּי כָּפַר תְּחַדָּד הָאֵל: יִשָּׁב וְהִתְקַנֵּנוּ, וּכְפִישׁ עֲוֹנוֹתֵינוּ, וְהַשְׁלִיךְ בְּהַצּוֹלָח יָם כֹּל הַמֵּאֲתָם: וְהֵן אֲמַר לְיַעֲקֹב, תְּחַדָּד לְאֲבֹרְתָם, אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאֲבֹתֵינוּ קִימֵהוּ

ת"א א) ויקרא כ"ז כ"ב (ב) ישעיהו (ג) ישעיהו (ד) דברים ל' ג' ד' ת' (ה) ישעיהו ל"ג ב' (ו) ירמיהו ל"ו: י' (ז) ישעיהו ס"ז ס"ח (ח) ספרות י"ח

שאלתי הנה בתוך היעודים הוא, שאלתי הנביא יבוא ויתגלה קודם משיח והוא יבשר על ביאת משיח, וכן משיח בעצמו, אפשר שיתגלו בנשמות הצדיקים, היינו שיעמדו צדיקים גדולים מפורסמים וע"י יהי הכל. עיקר שאלתי כן הוא, האם יתגלו אנשי' כאלו שיבאו, או שיהי' הגילויים בהתלכשות צדיקים, והם יעוררו את העם כו'. והשיב דמשמעות הפסוק בדבר ביאת אליהו, שיתגלה ממש בעצמו, ולא בעיבור באיזה צדיק, אמנם בדבר משיח, הרמב"ם אומר שיעמוד צדיק גדול, והוא יהי' משיח כו' שיקבץ את הגלויות ויביאם לארצינו הק'.

שאלתי אם כן, מאין ידע כי הוי' שלחו, דהרי מצינו כמה וכמה אזהרות על נביא, שצריך אות ומופת כידוע, וגם הוא לעצמו צריך לידע שהוי' שלחו. והשיב, דמי שהוא ראוי שהוי' ישלח אותו, הוא יודע ויכול לידע שהוי' שלחו, אצלו אין ספיקות, און ער וייס ואס א' מאמר הוי' איז. וויפיל מאל איך האב גיטראכט אין דעם ענין פון עקידת יצחקי, דלכאו' הרי בכח וייסט זעך אויס אז דער אייבער' זאל עפעס זאגין א' נברא, ויא איז שייכנת עס זאל זאין מניעות, בכח ואייסט אויס אזי אז עס גאר ניט שייכו' קיין שום מניעה ועיכוב, נאר דער אמת איז טאקע אזי אז עס איז ניטא קין מניעות ועיכוב אייף אזא זאך, נאר עס פאלט אראיין מחשבות און ספיקות בעצם הענין ציא איז דאס א' ציווי מהוי', והסיבה לזה הוא מה שאין יודעים אם זה ציווי, לפי שאין שייכו' למדרי' זו, אבל באברהם לא הי' שום ספיקות, וידע היטיב שזהו ציווי ה', להיות שמצד עצם מדריגתו הי' בערך לידע ולהבין מאמר וציווי הוי'. וכמו"כ לפ"ד הרמב"ם שמשיח יהי' צדיק גדול, הרי הוא לא יטעה כלל, וידע מה שיצוו לו, ולא יהי' אצלו שום ספיקות בזה, וארעם מי שהוא ראוי להיות משיח, הוא יודע ויכול להבין מה הוא ציווי ומאמר הוי', להיותו שייך אל ענין זה, וכמו אברהם שמצד מדריגתו הי' לו שייכות אל ענינים אלו כו'.